

I. DISPOSICIONS GENERALS

1. PRESIDÈNCIA I CONSELLERIES DE LA GENERALITAT VALENCIANA

**Conselleria de Sanitat
Conselleria d'Indústria i Comerç
Conselleria de Medi Ambient**

DECRET 173/2000, de 5 de desembre, del Govern Valencià, pel qual s'estableixen les condicions higiènico-sanitàries que han de reunir els equips de transferència de massa d'aigua en corrent d'aire amb producció d'aerosols per a la prevenció de la legionel·losi. [2000/9991]

Els bacteris del gènere Legionella es troben generalment en hàbitats aquàtics naturals, i són capaços de sobreviure en un rang de condicions variat. En determinades circumstàncies poden colonitzar altres ambients humits entre els quals es troben els sistemes d'aigua creats i manipulats per l'home, que actuen com a propagadors i difusors.

Així, les instal·lacions o equips de transferència de massa d'aigua en corrent d'aire i aparells d'humectació, entre altres, poden en ocasions afavorir les condicions òptimes de multiplicació i dispersió i donar origen a infeccions, una vegada el bacteri s'ha introduït en aquests sistemes hidràtics.

Entre les condicions que poden afavorir la multiplicació del bacteri entre aquestes instal·lacions es poden esmentar l'estancament d'aigua, la presència de fangs, de matèria orgànica, bacteris, amebes i de productes generats per un manteniment incorrecte de les instal·lacions.

En aquest sentit, doncs, i sobre la base dels coneixements científics actuals en la matèria, la present norma té com a objecte la regulació dels requisits tècnico-sanitaris que han de complir els equips de transferència de massa d'aigua en corrent d'aire amb producció d'aerosols, per a la prevenció de la legionel·losi, tot això en compliment del deure que la Llei 14/1986, General de Sanitat, imposa a les administracions públiques per a dur a terme actuacions de promoció i millora dels sistemes de sanejament, proveïment d'aigua i dels sistemes de sanejament i control de l'aire.

D'altra banda, el Decret 90/1999, de 30 de juliol, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el Reglament Orgànic i Funcional de la Conselleria de Medi Ambient, i l'Ordre de 13 de març de 2000, que el desplega, així com el Decret 55/1990, de 26 de març, del Consell de la Generalitat Valenciana, assignen competències, entre altres, en matèria de sanitat ambiental a la Direcció General d'Educació i Qualitat Ambiental.

Així mateix, el Decret 87/1999, de 30 de juliol, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el Reglament Orgànic i Funcional de la Conselleria de Sanitat, modificat pel Decret 198/1999, de 18 d'octubre, i l'Ordre de 3 de gener de 2000, que el desplega, assignen competències, entre altres, en matèria d'epidemiologia a la Direcció General de Salut Pública.

Igualment, el Decret 88/1999, de 30 de juliol, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el Reglament Orgànic i Funcional de la Conselleria d'Indústria i Comerç, i l'Ordre de 6 de juny de 2000, que el desplega, assignen competències, entre altres, en matèria de qualitat i seguretat industrial a la Direcció General d'Indústria i Energia.

El Decret 16/1997, de 28 de gener, del Govern Valencià, pel qual es crea la Xarxa Valenciana de Vigilància en Salut Pública, i l'Ordre de 4 de març de 1997, per la qual es desplega el sistema bàsic de la Xarxa Valenciana de Vigilància en Salut Pública, especificen que en el cas de brot o situació epidèmica, els responsables d'institucions, indústries, establiments o similars han de suministrar tota la informació que els sol·licite l'autoritat sanitària. Així mateix, estan obligats a col·laborar en el control del brot o situació epidèmica.

I. DISPOSICIONES GENERALES

1. PRESIDENCIA Y CONSELLERIAS DE LA GENERALITAT VALENCIANA

**Conselleria de Sanidad
Conselleria de Industria y Comercio
Conselleria de Medio Ambiente**

DECRETO 173/2000 de 5 de diciembre, del Gobierno Valenciano, por el que se establecen las condiciones higiénico-sanitarias que deben reunir los equipos de transferencia de masa de agua en corriente de aire con producción de aerosoles, para la prevención de la legionelosis. [2000/9991]

Las bacterias del género Legionella se encuentran generalmente en hábitats acuáticos naturales, siendo capaces de sobrevivir en un variado rango de condiciones. En determinadas circunstancias pueden colonizar otros ambientes húmedos entre los que se encuentran los sistemas de agua creados y manipulados por el hombre, que vienen a actuar como propagadores y difusores.

Así, las instalaciones o equipos de transferencia de masa de agua en corriente de aire y aparatos de humectación, entre otros, pueden en ocasiones favorecer las condiciones óptimas de multiplicación y dispersión, dando origen a infecciones, una vez que la bacteria se ha introducido en estos sistemas hidráulicos.

Entre las condiciones que pueden favorecer la multiplicación de la bacteria en estas instalaciones cabe citar el estancamiento del agua, la presencia de lodos, de materia orgánica, bacterias, amebas y de productos generados por un incorrecto mantenimiento de las instalaciones.

En este sentido pues, y sobre la base de los actuales conocimientos científicos en la materia, la presente norma tiene por objeto la regulación de los requisitos técnico-sanitarios que deben cumplir los equipos de transferencia de masa de agua en corriente de aire con producción de aerosoles, para la prevención de la legionelosis, todo ello en cumplimiento del deber que la Ley 14/1986, General de Sanidad, impone a las administraciones públicas para desarrollar actuaciones de promoción y mejora de los sistemas de saneamiento, abastecimiento de aguas y de los sistemas de saneamiento y control del aire.

Por otra parte, el Decreto 90/1999, de 30 de julio, del Gobierno Valenciano, por el que se aprueba el Reglamento Orgánico y Funcional de la Conselleria de Medio Ambiente, y la Orden de 13 de marzo de 2000, que lo desarrolla, así como el Decreto 55/1990, de 26 de marzo, del Consell de la Generalitat Valenciana, asignan competencias, entre otras, en materia de sanidad ambiental a la Dirección General de Educación y Calidad Ambiental.

Asimismo, el Decreto 87/1999, de 30 de julio, del Gobierno Valenciano, por el que se aprueba el Reglamento Orgánico y Funcional de la Conselleria de Sanidad, modificado por el Decreto 198/1999, de 19 de octubre, y la Orden de 3 de enero de 2000, que lo desarrolla, asignan competencias, entre otras, en materia de epidemiología a la Dirección General de Salud Pública.

Igualmente, el Decreto 88/1999, de 30 de julio, del Gobierno Valenciano, por el que se aprueba el Reglamento Orgánico y Funcional de la Conselleria de Industria y Comercio y la Orden de 6 de junio de 2000, que lo desarrolla, asignan competencias, entre otras, en materia de calidad y seguridad industrial a la Dirección General de Industria y Energía.

El Decreto 16/1997, de 28 de enero, del Gobierno Valenciano por el que se crea la Red Valenciana de Vigilancia en Salud Pública y la Orden de 4 de marzo de 1997, por la que se desarrolla el sistema básico de la Red Valenciana de Vigilancia en Salud Pública especifican que en el caso de brote o situación epidémica, los responsables de instituciones, industrias, establecimientos o similares suministrarán toda la información que les solicite la autoridad sanitaria. Así mismo, están obligados a colaborar en el control del brote o situación epidémica.

Finalment, la Llei 14/1986, General de Sanitat, en l'article 42.3, inclòs en el capítol III, denominat «De les competències de les corporacions locals», assenyala que aquestes, sense perjudici de les competències de la resta d'administracions públiques, tenen com a responsabilitats mínimes, entre altres, en el control del medi ambient (contaminació atmosfèrica, proveïment d'aigua, sanejament d'aigües residuals, residus urbans i industrials), control sanitari d'indústries, activitats i serveis, transports, sorolls i vibracions, així com en el control sanitari d'edificis i llocs de convivència humana, especialment dels centres d'alimentació, perruqueries, saunes i centres d'higiene personal, hotels i centres residencials, escoles, campaments turístics i àrees d'activitat fisicoesportives i recreatives.

Per tot això, conforme amb el Consell Jurídic Consultiu i a proposta dels consellers d'Indústria i Comerç, de Medi Ambient, i de Sanitat, després de la deliberació del Govern Valencià en la reunió del dia 5 de desembre de 2000,

DECRETE

Article 1. Finalitat

L'objecte del present decret és la prevenció de la legionel·losi a la Comunitat Valenciana a través de l'adopció de mesures higienicosanitàries en determinades instal·lacions considerades de risc per a la transmissió d'aquesta malaltia.

Article 2. Objecte i àmbit d'aplicació

Es consideren instal·lacions de risc en relació amb la legionel·losi i a l'efecte de la norma present els aparells o equips de transferència de massa d'aigua en corrent d'aire, tals com torres de refrigeració, condensadors evaporatoris, equips de refredament evaporatori, humectadors en climatització de confort i d'ús industrial, i altres instal·lacions que generen aerosols, i que afecten ambients exteriors i interiors, ubicats o instal·lats en el territori de la Comunitat Valenciana.

Article 3. Responsabilitat

És responsabilitat dels titulars de les instal·lacions de risc, considerades en l'article anterior, el compliment del que es disposa en el present decret.

Article 4. Registre d'instal·lacions

En el termini de 10 dies des del començament del funcionament de l'activitat, els titulars de les instal·lacions de risc recollides en l'article 2 han de notificar als ajuntaments respectius el nombre i característiques d'aquestes, per a la qual cosa han d'omplir la fitxa tècnica que figura en l'annex.

Amb la informació recopilada els ajuntaments han d'elaborar un registre d'instal·lacions ubicades en el seu terme municipal, el qual tindrà caràcter públic, i on constaran com a mínim les dades de la fitxa tècnica.

Les conselleries d'Indústria i Comerç, de Medi Ambient i de Sanitat podrán requerir a los ayuntamientos información sobre los datos que consten en el mencionado registro cuando se considere necesario.

Els ajuntaments hauran de facilitar la informació sol·licitada en el termini fixat en el requeriment per l'administració sol·licitant.

Article 5. Criteris generals de prevenció

1. La utilització d'aparells i equips que basen el seu funcionament en la transferència de masses d'aigua en corrents d'aire amb producció d'aerosols, recollits dins de l'àmbit d'aplicació del present decret, s'ha de dur a terme de manera que es reduísca al mínim el risc d'exposició per a les persones.

Aquests aparells han d'estar dotats de separadors de gotes d'alta eficàcia. La quantitat d'aigua arrossegada ha de ser inferior al 0,1% del cabal d'aigua en circulació en l'aparell.

Por último, la Ley 14/1986, General de Sanidad, en su artículo 42.3, incardinado en el capítulo III, denominado «De las competencias de las corporaciones locales», señala que éstas, sin perjuicio de las competencias de las demás administraciones públicas, tienen como responsabilidades mínimas, entre otras, en el control sanitario del medio ambiente (contaminación atmosférica, abastecimiento de aguas, saneamiento de aguas residuales, residuos urbanos e industriales), control sanitario de industrias, actividades y servicios, transportes, ruidos y vibraciones, así como en el control sanitario de edificios y lugares de convivencia humana, especialmente de los centros de alimentación, peluquerías, saunas y centros de higiene personal, hoteles y centros residenciales, escuelas, campamentos turísticos y áreas de actividad físico deportivas y de recreo.

Por todo ello, conforme con el Consejo Jurídico Consultivo y a propuesta de los consellers de Industria y Comercio, de Medio Ambiente,y de Sanidad, previa deliberación del Gobierno Valenciano, en su reunión del día 5 de diciembre de 2000,

DISPONGO

Artículo 1. Finalidad

El objeto del presente decreto es la prevención de la legionelosis en la Comunidad Valenciana a través de la adopción de medidas higiénico-sanitarias en determinadas instalaciones consideradas de riesgo para la transmisión de esta enfermedad.

Artículo 2. Objeto y ámbito de aplicación

Se consideran instalaciones de riesgo en relación con la legionelosis y a efectos de la presente norma, los aparatos o equipos de transferencia de masa de agua en corriente de aire, tales como torres de refrigeración, condensadores evaporativos, equipos de enfriamiento evaporativo, humectadores en climatización de confort y de uso industrial, y otras instalaciones que generen aerosoles, y que afecten a ambientes exteriores e interiores, ubicados o instalados en el territorio de la Comunidad Valenciana.

Artículo 3. Responsabilidad

Es responsabilidad de los titulares de las instalaciones de riesgo, consideradas en el artículo anterior, el cumplimiento de lo dispuesto en el presente decreto.

Artículo 4. Registro de Instalaciones

En el plazo de 10 días desde el comienzo del funcionamiento de la actividad, los titulares de las instalaciones de riesgo contempladas en el artículo 2, deberán notificar a los ayuntamientos respectivos el número y características de las mismas, cumplimentando a tal efecto la ficha técnica que figura en el anexo.

Con la información recopilada, los ayuntamientos elaborarán un Registro de Instalaciones ubicadas en su término municipal, que tendrá carácter público, en el que constarán como mínimo los datos de la ficha técnica.

Las consellerías de Industria y Comercio, Medio Ambiente y Sanidad podrán requerir a los ayuntamientos información sobre los datos que constan en el mencionado registro cuando se considere necesario.

Los ayuntamientos deberán facilitar la información solicitada en el plazo fijado en el requerimiento por la administración solicitante.

Artículo 5. Criterios generales de prevención

1. La utilización de aparatos y equipos que basan su funcionamiento en la transferencia de masas de agua en corrientes de aire con producción de aerosoles, contemplados dentro del ámbito de aplicación del presente decreto, se llevará a cabo de manera que se reduzca al mínimo el riesgo de exposición para las personas.

Estos aparatos estarán dotados de separadores de gotas de alta eficacia. La cantidad de agua arrastrada será inferior al 0,1% del caudal de agua en circulación en el aparato.

2. Els materials, en totes les instal·lacions que componen el sistema de refrigeració, han de resistir l'acció agressiva de l'aigua i del clor o altres desinfectants, a fi d'evitar la producció de productes de corrosió. S'han d'evitar, així mateix, materials particularment favorables per al desenvolupament de bacteris i fongs, tals com cuirs, fustes, màstics, uralites, materials a partir de cel·lulosa, formigons i similars.

3. S'han d'evitar les zones d'estancament d'aigua en els circuits, tals com canonades de by-pass, equips o aparells de reserva, canonades amb fons cecs i similars. Els equips o aparells de reserva, en cas que n'hi haja, s'han d'aïllar del sistema mitjançant vàlvules de tancament hermètic, i han d'estar equipats amb una vàlvula de drenatge, situada en el punt més baix, per a buidar-los quan es troben en parada tècnica.

4. Els equips i aparells s'han d'ubicar de forma que siguin fàcilment accessibles per a la inspecció, desinfecció i neteja. S'ha de posar una atenció especial en el manteniment higiènic de bateries fredes i safates humides dels equips, mitjançant accessos adequats i tapes de registre.

Els equips han d'estar dotats, en un lloc accessible, almenys d'un dispositiu per a realitzar preses de mostres de l'aigua de recirculació.

5. Les safates de recollida d'aigua dels equips i aparells de refrigeració han d'estar dotades de fons amb el pendent adequat i tub de desagüe que permeten buidar-les completament.

6. Si el circuit d'aigua disposa de depòsits (d'abastament, bombeament, etc.) s'han de cobrir mitjançant tapes hermètiques de materials adequats, així com posar pantalles en els sobreixidors i ventilacions.

7. En aquells casos en què s'utilitze l'aigua de procedència diferent de la xarxa pública, s'ha de garantir mitjançant la desinfecció prèvia, certificada mensualment per laboratori independent i degudament inscrit en el registre de Laboratoris de Salut Pública de la Comunitat Valenciana, l'absència de bacteris del tipus Legionella.

Article 6. Desinfecció i neteja periòdica dels circuits

Totes les instal·lacions de risc recollides en la present norma s'han de sotmetre a una neteja i desinfecció general, dues vegades a l'any com a mínim, preferentment al començament de la primavera i de la tardor, segons el protocol específic que a aquest efecte s'aprove per ordre conjunta de les conselleries de Sanitat i de Medi Ambient.

En qualsevol cas, s'han de sotmetre a aquesta neteja necessàriament en les ocasions següents:

1. Abans de la posada en funcionament inicial de la instal·lació, a fi d'eliminar la contaminació que s'hi puga haver produït durant la construcció.

2. Abans de tornar a posar en funcionament la instal·lació, quan haja estat parada per un període superior a 10 dies.

3. Abans de tornar a posar en funcionament la instal·lació, si aquesta ha estat manipulada en operacions de manteniment o ha estat modificada la seua estructura original per qualsevol causa que puga originar contaminació.

4. En cas de condicions ambientals desfavorables (atmosfera bruta; per contaminació o obres pels voltants de les instal·lacions).

5. Sempre que l'administració competent considere que la netedat del sistema no siga l'apropiada i/o quan en els controls analítics que es realitzen es demostre la presència de contaminació microbiològica.

Article 7. Tractaments preventius específics

1. S'han d'incorporar al circuit d'aigua en contacte amb l'atmosfera els sistemes auxiliars següents:

a) Un aparell de filtratge per a eliminar la contaminació produïda per substàncies sòlides de l'ambient.

b) Un sistema de tractament químic o físic amb el fi de reduir l'acumulació de depòsits en els equips.

2. Los materiales, en todas las instalaciones que componen el sistema de refrigeración, resistirán la acción agresiva del agua y del cloro u otros desinfectantes, con el fin de evitar la producción de productos de la corrosión. Deberán evitarse, asimismo, materiales particularmente propicios para el desarrollo de bacterias y hongos, tales como cueros, maderas, masillas, uralitas, materiales a partir de celulosa, hormigones y similares.

3. Deberán evitarse las zonas de estancamiento de agua en los circuitos, tales como tuberías de by-pass, equipos o aparatos de reserva, tuberías con fondo ciego, y similares. Los equipos o aparatos de reserva, en caso de que existan, se aislarán del sistema mediante válvulas de cierre hermético y estarán equipados con una válvula de drenaje, situada en el punto más bajo, para proceder al vaciado de los mismos cuando se encuentren en parada técnica.

4. Los equipos y aparatos se ubicarán de forma que sean fácilmente accesibles para su inspección, desinfección y limpieza. Deberá prestarse especial atención al mantenimiento higiénico de baterías frías y bandejas húmedas de los equipos, mediante adecuados accesos y tapas de registro.

Los equipos estarán dotados en lugar accesible de al menos un dispositivo para realizar tomas de muestras del agua de recirculación.

5. Las bandejas de recogida de agua de los equipos y aparatos de refrigeración estarán dotadas de fondos con la pendiente adecuada y tubos de desagüe para que permitan el completo vaciado de las mismas.

6. Si el circuito de agua dispone de depósitos (nadriza, bombeo, etc.) deberán cubrirse mediante tapas herméticas de materiales adecuados, así como apantallar los rebosaderos, ventilaciones y ventanas.

7. En aquellos casos en los que se utilice agua de procedencia distinta a la red pública, deberá garantizarse mediante la desinfección previa, certificada mensualmente por laboratorio independiente y debidamente inscrito en el Registro de Laboratorios de Salud Pública de la Comunidad Valenciana, la ausencia de bacterias del tipo Legionella.

Artículo 6. Desinfección y limpieza periódicas de los circuitos

Todas las instalaciones de riesgo contempladas en la presente norma se someterán a una limpieza y desinfección general dos veces al año como mínimo, preferentemente al comienzo de la primavera y del otoño, según el protocolo específico que a tal efecto se apruebe por orden conjunta de las consellerías de Sanidad y Medio Ambiente.

En cualquier caso serán sometidas a dicha limpieza necesariamente en las siguientes ocasiones:

1. Previo a la puesta en funcionamiento inicial de la instalación, con el fin de eliminar la contaminación que pudiera haberse producido durante la construcción.

2. Antes de volver a poner en funcionamiento la instalación, cuando hubiere estado parada por un periodo superior a 10 días.

3. Antes de volver a poner en funcionamiento la instalación si la misma hubiere sido manipulada en operaciones de mantenimiento o modificada su estructura original por cualquier causa que pudiera originar contaminación.

4. En caso de condiciones ambientales desfavorables (atmósfera sucia; por contaminación u obras alrededor de las instalaciones).

5. Siempre que la administración competente considere que la limpieza del sistema no sea la apropiada y/o cuando en los controles analíticos que se realicen se demuestre la presencia de contaminación microbiológica.

Artículo 7. Tratamientos preventivos específicos

1. Se deberán incorporar al circuito de agua en contacto con la atmósfera los siguientes sistemas auxiliares:

a) Un aparato de filtración para eliminar la contaminación producida por sustancias sólidas del ambiente.

b) Un sistema de tratamiento químico o físico con el fin de reducir la acumulación de depósitos en los equipos.

c) Un sistema de tractament químic per a evitar l'acció de la corrosió sobre les parts metà-líquides del circuit.

d) Un sistema de tractament de desinfecció per mitjà d'agents biocides. Si aquest últim perd eficàcia davant les variacions del pH, s'hi haurà d'introduir, a més, un control en continu de les concentracions d'ambdós.

L'addició de reactius al circuit d'aigua s'ha de realitzar en el punt que permeta integrar-los de forma completa i que garantisca que les concentracions, en qualsevol punt del circuit, s'ajusten a les establides pel fabricant.

2. S'ha de drenar l'aigua de la safata i buidar el circuit quan l'aparell es trobe fora d'ús.

3. S'ha de controlar l'estat del separador de gotes amb periodicitat semestral, com a mínim, i netejar-lo, reparar-lo i/o substituir-lo.

4. S'ha de netejar i/o substituir el material de rebliment amb freqüència mínima semestral.

5. La neteja del separador de gotes, material de rebliment i elements desmontables s'ha de fer mitjançant immersió en solucions desincrustants.

6. La neteja de la resta d'instal·lacions no desmontables s'ha de fer de tal manera que es garantisca l'absència d'incrustacions, corrosions i tot allò que puga afavorir l'acantonament del bacteri.

7. Es considera aconsejable que l'addició dels compostos químics a la línia d'aigua del circuit es realitze mitjançant dosificadors automàtics en continu, controlats per sondes de concentracions.

8. Així mateix, i a fi de conéixer la bondat del programa de manteniment, s'han de realitzar al llarg de l'any controls analítics fisicoquímics i microbiològics, que han de comprendre almenys de forma obligatòria els realitzats amb posterioritat als treballs de neteja i desinfecció recollits en l'article anterior. Les analisis han de ser realitzades per un laboratori independent i degudament inscrit en el registre de Laboratoris de Salut Pública de la Comunitat Valenciana.

Article 8. Desinfectants

1. Els desinfectants són els que si és cas autoritze per a ús ambiental el Ministeri de Sanitat i Consum, atenent les normes tècniques establides en la Directiva 98/8/CE relativa a la comercialització de biocides. Han de ser d'eficàcia provada enfront del bacteri Legionella i el seu ús s'ha d'ajustar en tot moment a les especificacions tècniques i al règim d'utilització establits pel fabricant.

Els desinfectants han d'estar inscrits en el Registre Oficial de Plaguicides de la Direcció General de Salut Pública del Ministeri de Sanitat i Consum, i han de ser aplicats per empreses registrades en el registre Oficial d'Establiments i Serveis Plaguicides de la Comunitat Valenciana o d'altres comunitats autònombes.

2. Els desinfectants, antiincrusters, antioxidant, dispersants i qualsevol altre tipus d'additius han de complir amb els requisits de classificació, envasat i etiquetat, i proveïment de fitxes de dades de seguretat a que els obliga el marc legislatiu vigent.

Article 9. Evacuació d'aigua procedent de les instal·lacions de risc

1. Les descàrregues d'aigua amb desinfectants, antiincrusters, antioxidant, etc., s'han d'efectuar al sistema integral de sanejament segons els criteris establerts en les ordenances municipals d'abocaments al clavegueram de cada municipi.

2. Si la descàrrega anterior es realitza a domini públic hidràulic, ha de disposar de l'autorització preceptiva de l'organisme de conca; en el cas que l'abocament es realitze al domini públic marítimo-terrestre ha de disposar de l'autorització de la Conselleria de Medi Ambient.

c) Un sistema de tratamiento químico para evitar la acción de la corrosión sobre las partes metálicas del circuito.

d) Un sistema permanente de tratamiento de desinfección por medio de agentes biocidas. Si este último pierde eficacia frente a variaciones del pH, deberá introducirse, además, un control en continuo de las concentraciones de ambos.

La adición de reactivos al circuito de agua deberá realizarse en aquel punto que permita la integración de los mismos de forma completa y garantice que las concentraciones, en todo punto del circuito, se ajustan a las establecidas por el fabricante.

2. Se deberá drenar el agua de la bandeja y vaciar el circuito cuando el aparato se encuentre fuera de uso.

3. Se deberá controlar el estado del separador de gotas con periodicidad semestral, como mínimo, procediendo a su limpieza, reparación y/o sustitución.

4. Se deberá limpiar, y/o sustituir el material de relleno con frecuencia mínima semestral.

5. La limpieza del separador de gotas, material de relleno y elementos desmontables se realizará mediante inmersión en soluciones desincrustantes.

6. La limpieza del resto de instalaciones no desmontables se realizará de tal manera que se garantice la ausencia de incrustaciones, corrosiones y todo aquello que pueda favorecer el acantonamiento de la bacteria.

7. Se considera aconsejable que la adición de los compuestos químicos a la línea de agua del circuito, se realice mediante dosificadores automáticos en continuo, controlados por sondas de concentraciones.

8. Asimismo, y en orden a conocer la bondad del programa de mantenimiento se deberán realizar a lo largo del año controles analíticos físico-químicos y microbiológicos, que comprenderán al menos de forma obligatoria los realizados con posterioridad a los trabajos de limpieza y desinfección contemplados en el artículo anterior. Los análisis serán realizados por un laboratorio independiente y debidamente inscrito en el Registro de Laboratorios de Salud Pública de la Comunidad Valenciana.

Artículo 8. Desinfectantes

1. Los desinfectantes serán aquellos que, en su caso, autorice para uso ambiental el Ministerio de Sanidad y Consumo, atendiendo a las normas técnicas establecidas en la Directiva 98/8/CE relativa a la Comercialización de Biocidas. Serán de probada eficacia frente a la bacteria Legionella y su uso se ajustará en todo momento a las especificaciones técnicas y régimen de utilización establecidos por el fabricante.

Los desinfectantes estarán inscritos en el Registro Oficial de Plaguicidas de la Dirección General de Salud Pública del Ministerio de Sanidad y Consumo, y deberán ser aplicados por empresas registradas en el Registro Oficial de Establecimientos y Servicios Plaguicidas de la Comunidad Valenciana o de otras comunidades autónomas.

2. Los desinfectantes, antiincruster, antioxidant, dispersantes y cualquier otro tipo de aditivos cumplirán con los requisitos de clasificación, envasado y etiquetado y provisión de fichas de datos de seguridad a que les obliga el vigente marco legislativo.

Artículo 9. Evacuación de aguas procedentes de las instalaciones de riesgo

1. Las descargas de agua con desinfectantes, antiincruster, antioxidant, etc., se efectuarán al sistema integral de saneamiento según los criterios establecidos en las ordenanzas municipales de vertidos al alcantarillado de cada municipio.

2. Si la descarga se realiza al dominio público hidráulico deberá contar con la autorización preceptiva del organismo de cuenca; en el caso de que el vertido se realice al dominio público marítimo-terrestre deberá contar con la autorización de la Conselleria de Medio Ambiente.

Article 10. Registre de manteniment i desinfecció

Tots els titulars d'aquestes instal·lacions han de disposar d'un registre de manteniment i desinfecció, en el qual el responsable de les instal·lacions ha de realitzar les anotacions següents:

1. Data de realització de la neteja i desinfecció general, i protocol seguit. L'empresa contractada a l'efecte ha d'estendre un certificat en què consten aquests aspectes.
2. Data de realització de qualsevol altra operació de manteniment (neteges parcials, reparacions, verificacions, greixatges, etcètera) i especificació d'aquestes, així com qualsevol tipus d'incidència i mesures adoptades.
3. Data i resultats de les diferents analítiques realitzades per al control de l'aigua de recirculació.

Article 11. Inspecció de les instal·lacions

La inspecció de les instal·lacions i l'accés als registres de manteniment i desinfecció pot realitzar-los en qualsevol moment pel personal de l'administració municipal i de les conselleries d'Indústria i Comerç, Medi Ambient i Sanitat que exercisquen les funcions d'inspecció en la matèria.

Article 12. Règim sancionador

Les infraccions a les disposicions contingudes en el present decret poden ser objecte de sancions administratives, després de la instrucció del corresponent expedient administratiu, sobre la base dels principis establerts en la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Pùbliques i del Procediment Administratiu Comú, modificada per la Llei 4/1999, i de conformitat amb el que s'estableix en la Llei 14/1986, de 25 d'abril, General de Sanitat, així com en la Llei de la Generalitat Valenciana 3/1989, de 2 de maig, d'Activitats Qualificades, en el supòsit que els aparells o equips a que es refereix l'article 2 es troben ubicats en instal·lacions o activitats sotmeses al règim previst en aquesta última norma.

Article 13. Infraccions

S'han de considerar infraccions a allò que disposa el present decret, les tipificades en la Llei 14/1986, de 25 d'abril, General de Sanitat, així com en la Llei 3/1989, de 2 de maig, d'Activitats Qualificades, que resultaren aplicables a les conductes realitzades pels sujets destinataris d'aquest.

Article 14. Òrgans competents

1. La competència per a la imposició de les sancions, en les quanties establides en la Llei 14/1986, de 25 d'abril, General de Sanitat, i en la Llei 3/1989, de 2 de maig, d'Activitats Qualificades, correspon:

a) Als alcaldes, quan la quantia no excedisca de 500.000 pessetes. Aquesta competència s'ampliarà fins a 1.000.000 de pessetes quan es tracte de municipis que tinguin delegades competències en matèria d'activitats qualificades.

b) Al conseller de Sanitat i la consellera de Medi Ambient en els supòsits d'aplicació dels tipus constinguts en les lleis 14/1986, de 25 d'abril, General de Sanitat, i 3/1989, de 2 de maig, d'Activitats Qualificades quan la quantia no excedisca de 5.000.000 de pessetas.

c) Al consell de la Generalitat Valenciana, a proposta del respectius consellers, fins a 10.000.000 de pessetas en aplicació de la Llei 3/1989, de 2 de maig, de la Generalitat Valenciana, d'Activitats Qualificades, i fins a 100.000.000 de pessetas en aplicació de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, General de Sanitat.

2. El tancament de l'establiment, instal·lació o servei, tant temporal com definitiu, quan corresponga, pot ser acordat de conformitat amb allò estableert en les lleis 14/1986, de 25 d'abril, General de Sanitat, i 3/1989, de 2 de maig, d'Activitats Qualificades

3. Per raons d'urgència inajornable, els alcaldes son competents per a adoptar com a mesura provisional la suspensió temporal de les instal·lacions o activitats fins que siguen corregides les deficiències existentes.

Artículo 10. Registro de mantenimiento y desinfección

Todos los titulares de estas instalaciones deberán disponer de un registro de mantenimiento y desinfección, en el que el responsable de las mismas realizará las siguientes anotaciones:

1. Fecha de realización de la limpieza y desinfección general, y protocolo seguido. La empresa contratada al efecto extenderá un certificado en el que consten estos aspectos.
2. Fecha de realización de cualquier otra operación de mantenimiento (limpiezas parciales, reparaciones, verificaciones, engrases, etcétera) y especificación de las mismas, así como cualquier tipo de incidencia y medidas adoptadas.
3. Fecha y resultados de las distintas analíticas realizadas para el control del agua de recirculación.

Artículo 11. Inspección de las instalaciones

La inspección de las instalaciones y el acceso a los registros de mantenimiento y desinfección, podrá realizarse en cualquier momento por el personal de la administración municipal y de las consellerías de Industria y Comercio, Medio Ambiente y Sanidad que desempeñen las funciones de inspección en la materia.

Artículo 12. Régimen Sancionador

Las infracciones a las disposiciones contenidas en el presente decreto podrán ser objeto de sanciones administrativas, previa la instrucción del correspondiente expediente administrativo, sobre la base de los principios establecidos en la Ley 30/1992, de 26 de noviembre, de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común, modificada por la Ley 4/99, y de conformidad con lo previsto en la Ley 14/1986, de 25 de abril, General de Sanidad, así como la Ley de la Generalidad Valenciana 3/1989, de 2 de mayo, de Actividades Calificadas, en el supuesto de que los aparatos o equipos a que se refiere el artículo 2 se encuentren ubicados en instalaciones o actividades sometidas al régimen previsto en esta última norma.

Artículo 13. Infracciones

Se considerarán infracciones a lo dispuesto en el presente decreto las tipificadas en la Ley 14/1986, de 25 de abril, General de Sanidad, así como en la Ley 3/1989, de 2 de mayo, de Actividades Calificadas, que resultaran aplicables a las conductas realizadas por los sujetos destinatarios de éste.

Artículo 14. Órganos competentes

1. La competencia para la imposición de las sanciones, en las cantidades establecidas en la Ley 14/1986, de 25 de abril, General de Sanidad y en la Ley 3/1989, de 2 de mayo, de Actividades Calificadas, corresponderá:

a) A los alcaldes, cuando la cuantía no exceda de 500.000 pesetas. Esta competencia se ampliará hasta 1.000.000 de pesetas cuando se trate de municipios que tengan delegadas competencias en materia de actividades calificadas.

b) Al conseller de Sanidad y al conseller de Medio Ambiente en los supuestos de aplicación de los tipos contenidos en las leyes 14/1986, de 25 de abril, General de Sanidad y 3/1989, de 2 de mayo, de la Generalitat Valenciana, de Actividades Calificadas, respectivamente, cuando la cuantía no exceda de 5.000.000 de pesetas.

c) Al Consell de la Generalitat Valenciana, a propuesta de los respectivos consellers, hasta 10.000.000 de pesetas en aplicación de la Ley 3/1989, de 2 de mayo, de la Generalitat Valenciana, de Actividades Calificadas y hasta 100.000.000 pesetas en aplicación de la Ley 14/1986, de 25 de abril, General de Sanidad

2. El cierre del establecimiento, instalación o servicio, tanto temporal como definitivo, cuando corresponda, podrá ser acordado de conformidad con lo establecido en las leyes 14/1986, de 25 de abril, General de Sanidad y 3/1989, de 2 de mayo, de la Generalitat Valenciana, de Actividades Calificadas.

3. Por razones de urgencia inaplazable, los alcaldes serán competentes para adoptar como medida provisional la suspensión temporal de las instalaciones o actividades hasta que sean corregidas las deficiencias existentes.

DISPOSICIÓ ADDICIONAL

Les noves activitats que es pretenguen implantar a partir de l'entrada en vigor del present decret i que disposen de les instal·lacions a què fa referència l'article 2, han d'acreditar en la documentació que aporten per a l'obtenció de la corresponent llicència municipal de funcionament de l'activitat que compleixen amb les determinacions establides en la present norma.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera

A l'efecte del que s'estableix en l'article 4, les instal·lacions de risc recollides en l'article 2 que es troben en funcionament en l'actualitat, han d'omplir i remetre a l'ajuntament del terme municipal en què es troben ubicades la fitxa tècnica prevista en l'annex, en el termini de sis mesos, a comptar de l'entrada en vigor del present decret.

Segona

L'adaptació de les instal·lacions a les exigències contingudes en el present decret, i existents amb anterioritat a la seu promulgació, s'han de dur a terme en el termini màxim d'un any després que entre en vigor.

Tercera

Les activitats noves per a les quals es troba en tramitació la sol·licitud de la llicència municipal corresponent, hauran d'adaptar les instal·lacions a les exigències contingudes en el present decret en el termini màxim de sis mesos des de la concessió de la llicència municipal d'activitat. Tot això, sense perjudici de la obligació de notificació de la fitxa tècnica als ajuntaments, estableta en l'article 4.

DISPOSICIONS FINALS

Primera

Es faculten els consellers d'Indústria i Comerç, Medi Ambient i Sanitat per a dictar les disposicions necessàries per al desplegament i aplicació d'aquesta decret.

Segona

El present decret entra en vigor l'endemà d'haver sigut publicat en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

València, 5 de desembre de 2000.

El president de la Generalitat Valenciana
Eduardo Zaplana Hernández-Soro

El conseller d'Indústria i Comerç,
FERNANDO V. CASTELLÓ BORONAT

El conseller de Medi Ambient,
FERNANDO MODREGO CABALLERO

El conseller de Sanitat,
SERAFÍN CASTELLANO GÓMEZ

DISPOSICIÓN ADICIONAL

Las nuevas actividades que se pretendan implantar a partir de la entrada en vigor del presente decreto y que dispongan de las instalaciones a que hace referencia el artículo 2, deberán acreditar, en la documentación que aporten para la obtención de la correspondiente licencia municipal de funcionamiento de la actividad, que cumplen con las determinaciones establecidas en la presente norma.

DISPOSICIONES TRANSITORIAS

Primera

A los efectos de lo establecido en el artículo 4, las instalaciones de riesgo contempladas en el artículo 2 que se encuentren en funcionamiento en la actualidad, deberán cumplimentar y remitir al ayuntamiento del término municipal en que se encuentren ubicadas, la ficha técnica prevista en el anexo en el plazo de seis meses, a contar desde la entrada en vigor del presente decreto.

Segunda

La adaptación de las instalaciones a las exigencias contenidas en el presente decreto, y existentes con anterioridad a su promulgación, deberán llevarse a cabo en el plazo máximo de 1 año, desde su entrada en vigor.

Tercera

Las nuevas actividades en las que se encuentre en tramitación la solicitud de la correspondiente licencia municipal, deberán adaptar las instalaciones a las exigencias contenidas en el presente decreto en el plazo máximo de seis meses desde la concesión de la licencia municipal de actividad. Todo ello, sin perjuicio de la obligación de notificación de la ficha técnica a los ayuntamientos establecida en el artículo 4.

DISPOSICIONES FINALES

Primera

Se faculta a los consellers de Industria y Comercio, Medio Ambiente y Sanidad, para proceder a dictar las disposiciones necesarias para el desarrollo y aplicación de este decreto.

Segunda

El presente decreto entrará en vigor al día siguiente de su publicación en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Valencia, 5 de diciembre de 2000.

El presidente de la Generalitat Valenciana
Eduardo Zaplana Hernández-Soro

El conseller de Industria y Comercio,
FERNANDO V. CASTELLÓ BORONAT

El conseller de Medio Ambiente,
FERNANDO MODREGO CABALLERO

El conseller de Sanidad,
SERAFÍN CASTELLANO GÓMEZ

ANNEX

**Fitxa tècnica de notificació de les instal·lacions generadores d'aerosols
amb emissions a l'exterior**

Titular _____

Representant (si és el cas) _____

Empresa _____

Adreça: _____

Telèfon _____ Fax _____

Coordenades geogràfiques:

Ubicació dels equips: Urbana Industrial: _____**Tipus d'instal·lació**

☐ Torres de refrigeració.	Nre. d'equips _____
☐ Condensadors evaporatòris.	Nre. d'equips _____
☐ Altres (especifiqueu-los) _____	

Dades tècniques

Marca _____

Model _____ Núm. sèrie _____

Potència del ventilador (kW, CV) _____ Any instal·lació _____

Règim de funcionament: Continu Estacional**Captació aigua:**

☐ Xarxa pública	☐ SÍ	☐ NO
☐ Proveïment prop i		
☐ Aigües superficials (indiqueu-ho) _____		
☐ Aigües subterrànies (indiqueu-ho) _____		

¿Hi ha depòsit d'aigua previ a la instal·lació? SÍ NO¿Hi ha depòsit intermedi en el circuit de recirculació d'aigua? SÍ NO

A NEXO**FICHA TÉCNICA DE NOTIFICACIÓN DE LAS INSTALACIONES
GENERADORAS DE AEROSÓLES CON EMISIÓNES AL EXTERIOR**

Titular _____

Representante (en su caso) _____

Empresa _____

Dirección _____

Teléfono _____ Fax _____

Coordenadas geográficas:

Ubicación de los equipos: Urbana _____ Industrial: _____**Tipo de instalación**

☐ Torres de refrigeración	Nº de equipos _____
☐ Condensadores evaporativos.	Nº de equipos _____
☐ Otros (Especificar) _____	

Datos técnicos

Marca _____

Modelo _____ Nº Serie _____

Potencia del ventilador (Kw, CV) _____ Año instalación _____

Régimen de Funcionamiento: Continuo Estacional**Captación agua:**

☐ Red pública	
☐ Suministro propio	
☐ Aguas superficiales (indicar) _____	
☐ Aguas subterráneas (indicar) _____	

¿Existe depósito de agua previo a la instalación? SI NO¿Existe depósito intermedio en el circuito de recirculación de agua? SI NO